

Nr 9.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, dels ock i ämnet väckt motion.

Genom en den 23 januari 1953 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 35, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Härigenom förordnas, att lagen den 21 mars 1952 med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, vilken lag gäller till och med den 30 juni 1953, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1954.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehaft en i anledning av densamma inom andra kammaren väckt motion, nr 438, av herrar *Johansson* i Stockholm och *Hagberg* i Stockholm.

I motionen hemställles, »att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 35».

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sin hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

På förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 22) antog 1952 års riksdag (första lagutskottets utl. nr 6, riksdagens skrivelse nr 60) en lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål. Lagen, som utfärdades den 21 mars 1952, ger vidgade möjligheter att utnyttja tvångsmedel vid förundersökning angående spioneri, sabotage och vissa andra brott mot rikets säkerhet. Den är utformad såsom tilläggs- och undantagsbestämmelser till rättegångsbalken, vars regler är tillämpliga i den mån särbestämmelser ej meddelats. Innebörden av lagen är i huvudsak, att möjligheter givits till en viss förlängning av anhållningstiden samt att på vissa punkter en komplettering gjorts av bestämmelserna i 27 kap. rättegångsbalken om beslag och

telefonavlyssning. Beslut om förlängning av anhållningstiden meddelas av justitiekanslern. I övrigt är tillämpningen av de särskilda tvångsmedelsbestämmelserna underkastad domstols kontroll.

Lagen är tidsbegränsad; dess giltighetstid utgår den 30 juni 1953.

Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, har vid lagrådsremissen anfört följande.

Den spänning i det utrikespolitiska läget som föranledde ifrågavarande lagstiftning föreligger alltså. Under sådana förhållanden torde lagens giltighetstid böra förlängas, lämpligen på ett år. Något behov av att i samband härmed vidtaga ändringar i lagen synes icke föreligga. Jag föreslår därför att lagen oförändrad får gälla till och med den 30 juni 1954.

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Såsom departementschefen anfört föreligger alltså den spänning i det utrikespolitiska läget som föranledde ifrågavarande lagstiftning. En lagstiftning av den nu gällande tvångsmedelslagens karaktär är följaktligen alltså erforderlig. Något behov av att företaga ändringar i denna lag synes icke föreligga. Utskottet får alltså tillstyrka, att lagen förlänges i enlighet med vad departementschefen föreslagit.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med avslag å motionen II: 438, måtte bifalla förevarande proposition, nr 35.

Stockholm den 19 februari 1953.

På första lagutskottets vägnar:

EMIL AHLKVIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Herbert Hermansson, Lindgren, Göransson*, Björnberg*, fru Wallentheim och herr Franzén;

från andra kammaren: herrar Lindberg, Landgren*, fröken Öberg, herr Johansson i Norrfors, fröken Liljedahl, herrar Östlund, Norrby och Jacobsson i Sala.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.